

LUPTA

le combat

Director : Mihai Korne

COSTUL ABONAMENTULUI PE UN AN		
In franci francezi		In alte valute tariful este majorat pentru acoperirea cheltuielilor bancare :
FRANTA	FRF 200	DM 100 - Fr. Elv. 90 - L.St. 25
EUROPA	FRF 250	
Cu avionul :		
AFRICA	FRF 300	USD 45 sau echivalent
AMERICA DE NORD	FRF 300	USD 45 sau CAD 53
ISRAEL	FRF 300	SHEKEL 2560
AMERICA DE SUD	FRF 350	USD 51 sau echivalent
AUSTRALIA	FRF 350	DOL. AUSTRALIENI 60

125, Bureaux de la Colline - 92213 St-Cloud - France
Téléphone : (33-1) 602.29.29 - Télex 270152F
Commission paritaire N° 65481 - C.C.P. : 11 341 71 A Paris

NUMARUL 25

22 octombrie 1984

CONSILIUL EUROPEI CONDMNA RSR-ul

AGETIA FRANCE PRESS comunică: La Strasbourg pe 29 septembrie 1984, Adunarea parlamentară a celor «21» a condamnat politica de discriminare a guvernului român în privința minorităților "în flagrantă violare a acordurilor de la Helsinki."

Adunarea a cerut Consiliului de Stat român să acorde acestor minorități etnice, religioase sau lingvistice (germani, țigani, evrei și alții) dreptul de a se bucura de cultura lor proprie, de a-și profesa și practica religia, de a-și utiliza limba și de a autoriza persoanelor care au făcut cerere de plecare să părăsească țara.

"În nici o țară din Europa orientală problema emigrației n-a atins o asemenea acuitate", subliniază raportul prezentat de deputatul liberal neerlandez Jan Dirk Blaauw. "Această masivă dorință de emigrare trebuie considerată ca un act de disperare (...) în fața unei situații dezastruoase, a crizei economice de o gravitate fără precedent și în fața crizei politice și morale din țară."

Mai mulți parlamentari au denunțat presiunile diplomatice exercitate de București pentru a obține aminarea raportului și Adunarea a respins moțiunea prezentată în acest sens de deputatul belgian Hugo Adriaenssens, președintele Asociației parlamentare belgo-române. Aceasta a acceptat invitația autorităților române de a trimite o misiune de anchetă în România. Invitația riscă însă să fie retrasă, sint de părere observatorii politici, după condamnarea pronunțată simbatic.

Publicăm mai jos rezumatul dezbaterilor care au avut loc cu ocazia discutării raportului dlui Blaauw (v. LUPTA nr. 24) și care sint o mărturie, pe de o parte a evoluției opiniilor oamenilor politici occidentali în estimarea regimului din RSR iar pe de alta, a manevrelor prin care regimul de la București încearcă să se infiltreze în lumea occidentală. Această dezbateră reprezintă o imagine mai vie și mai semnificativă în privința aprecierilor pe care occidentalii le fac asupra regimului de la București decît ne lasă să credem convenționalele comunicate oficiale.

Constatăm cu satisfacție că, deși punctul de plecare al raportului se limita la problema minorităților, discuțiile s-au lărgit, referindu-se la condițiile dificile de viață îndurate de întreaga populație a României.

Dintre cei 8 oratori înscrși, primul a luat cuvîntul dl. Arkinson, din Marea Britanie care aprobă raportul și amintește că el însuși redactase două rapoarte în 1981 și în 1982 în privința violării libertăților confesionale: "De atunci situația mai degrabă s-a deteriorat, chiar dacă, de la publicarea raportului dlui Blaauw, a avut loc spectacularea liberare a Părintelui Calciu, preot ortodox care simbolizează rezistența împotriva regimului integrist. Cu siguranță că raportul dlui Blaauw, din care o copie fusese trimisă autorităților române, întovărășită de semnăturile mai multor parlamentari, a jucat un rol important în această liberare. Aceasta dovedește că Europa orientală ține cont de avizul Consiliului Europei." Criticînd regimul totalitar din RSR, dl. Arkinson adaugă: "Fără îndoială, majoritatea românilor ar fi favorabilă unui regim necomunist dacă ar avea loc alegeri libere. Dar este de asemenea sigur că trupele sovietice ar interveni de îndată." Dl. Arkinson își exprimă de asemenea speranța că "însăși violarea Constituției române, precum și a Actului de la Helsinki, vor fi subliniate cu prilejul viitoarei vizite pe care Dl. Ceaușescu o va face în RFG."

Cel care s-a arătat însă cel mai aspru față de politica regimului de la București este, fără îndoială, dl. Bassinet, deputat francez, a cărui cuvîntare o publicăm, în extenso, în ultima pagină a acestui număr. Deputatul francez arată că, de la imaginea unui șef curajos care încerca să reziste presiunii sovieticilor, Ceaușescu a devenit unealta lor cea mai represivă împotriva poporului român care este, cu siguranță, cel mai oropsit din întreaga Europă comunistă.

A urmat apoi la cuvînt un deputat belgian, dl. Adriaenssens care începe prin a spune că este președintele belgo-român al Uniunii interparlamentare și că începînd din 1971 a fost în repetate rînduri în România, atît în calitate oficială cît și, cu mult mai des, cu titlu particular. Că soția sa vorbește românește și este, în plus, președinta asociației culturale Dacia, din Belgia, asociație de prietenie belgo-română. Atît deputatul cît și soția sa au vizitat Transilvania în cursul lunii august împreună cu încă 67 de belgieni care făceau parte din asociația lor. Dl. Adriaenssens, după ce afirmă că este un prieten al poporului român, arată că informațiile (urmare în pag. 5)

«IDEI BIZARE»

În ciuda covorului roșu și al castei-lului rococo în care au fost primiți, vizita cuplului Ceaușescu în RFG a fost un eșec.

Nici comunicat comun cerînd retragerea misilelor americane, nici eludarea problemei sașilor - și președintele Richard von Weizsacker și ministrul Genscher au revenit de mai multe ori în cursul convorbirilor la acest subiect tabu, iar cele cinci zile de primire s-au redus la două. Răspunsul dat de Ceaușescu, în problema sașilor, se pare că ar fi fost "sașii trăiesc în Transilvania de 700 de ani, înseamnă că sint români!", fără să-și pună problema de ce s-au trezit ei după 700 de ani că nu vor să mai stea în România.

În încheiere, cu prilejul toastului, cancelarul! Khol a declarat că RFG-ul nu dorește să participe la discuțiile dintre sovietici și americani privind misilele din celelalte state europene. Acest punct cerut de Ceaușescu era esențial pentru diplomația sovietică care încearcă să determine pe această cale luarea în socoteală, la grămada, și a forțelor nucleare engleză și franceză pentru stabilirea echilibrului dintre Est și Vest. Referindu-se la pretenția RSR-ului un specialist din cercurile guvernamentale germane spunea: "Ei (reserșiții) au tendința să vină cu tot felul de idei bizare, ca aceasta". Presa germană a fost și ea destul de critică atît în ajunul sosirii cît și în timpul vizitei, lăsînd să se înțeleagă că oaspeții vin să ceară bani fără să dea ceva în schimb. La televiziune, aspectul cuplului a izbit prin contrastul dintre realitate și imaginile retușate cu care sint obișnuiți cei care cunosc presa din țară.

Nu știm dacă oaspetele a avut vreme să urmărească, în timpul vizitei, un film dat la televiziunea germană despre România. Dacă nu, sigur că nu i l-a povestit nimeni, după cum se știe că e de nervos. Pe ecran se putea vedea, într-un sat din Transilvania, un magazin plin de tot felul de alimente, inclusiv cafea - la discreție și unde oamenii cumpărau, fără coadă, așa cum știm că se întimplă în putredul capitalism. În secvența următoare, un țăran din același sat spunea reporterului vest-german: "Păi noi știam de trei săptămîni că o să veniți să filmați, magazinul a fost umplut în ajun cu lucruri pe care nu le-am mai văzut de ani de zile. S-a făcut și listă cu cei care trebuiau să joace rolul cumpărătorilor!"

Ce credibilitate poate avea un maestru al potemkiadelor?!

A PRIVI CU CLARVIZIUNE DIN PERSPECTIVA GRUPULUI STATUAR

Zidurile clădirilor continuă să cadă în București, într-o progresie neliniștitoare, cu atât mai mult cu cât e imprevizibilă. În fiecare duminică, Ceaușescu vizitează șantierele și mina lui, urmărită cu suflul la gură de trespădușii din jur, se ridică ca o urgie și mai dă o condamnare: trebuie dărâmat tot ce jencează perspectiva marelui bulevard, dar mai ales perspectiva de o înălțime de aproximativ 7 metri pe care o va avea dînsul în chip de statuie, cu soața alături și înconjurat de fîntîni. Printre clădirile care-i stau în ochi și-i împiedică "clar-viziunea" e Institutul medico-legal (aici problema e cu atât mai agasantă cu cât e vorba de o dublă perspectivă...), magazinul Unirea (făcut acum cîțiva ani), clădirea de pe str. Izvor de la 23-23bis (renovată anul trecut) și ultimile două etaje ale blocului scriitorilor (scurtarea de capete la scriitori e chiar treabă de partid și de stat).

Singura clădire cu care găsește că se asortează grupul statuar este clădirea Securității, de pe Calea Rahovei. care nu numai că nu a fost clintită, dar, dimpotrivă, va fi mărită.

~~~~~

## CUVINTE PE DOS

În timp ce mas media oficia sărbătorirea "celor 40 de ani de libertate", la București, Brașov, Galați, Timișoara și Sf. Gheorghe au apărut pe ziduri grafitii întriva regimului și s-au aruncat manifeste, cam peste tot aceleași, prin care oamenii și-au manifestat... "libertatea de expresie"...

~~~~~

SCUMPI LA TARITE SI IEFTINI LA MALAI

În cursul lunii trecute, datorită temperaturii scăzute din apartamente, pe pereți au apărut pete de mușcag și igrasie. Reparațiile, atunci cînd s-au făcut, au costat cu mult mai mult decît cele cîteva grade în plus de căldură prin care s-ar fi evitat atmosfera de pivniță umedă în care au fost nevoiți oamenii să-și petreacă "sezonul rece", cum preferă să se exprime presa reseristă.

~~~~~

## CIFRELE VORBEȘTE

În statisticile care atestă "înflorirea culturii" în RSR, cinematografia românească produce 18-20 de filme pe an. Că statistica trebuie să reprezinte realitatea, asta e o pretenție burgheză și pe care "viața o infirmă, tovarăși"! Și într-adevăr, prin grija partidului și statului, în 1983, s-a alocat pentru cinematografie suma necesară pentru turnarea a ...2 filme. Nici nu era nevoie de mai mult, cu cât "spirit revoluționar" există, s-ar fi găsit greu doza pentru mai mult de două pelicule și iar aveau plictiseli ocrotitorii purității ideologice de la Consiliul Culturii.

Aici Radio București, la al cincelea seimnal va fi apă caldă!

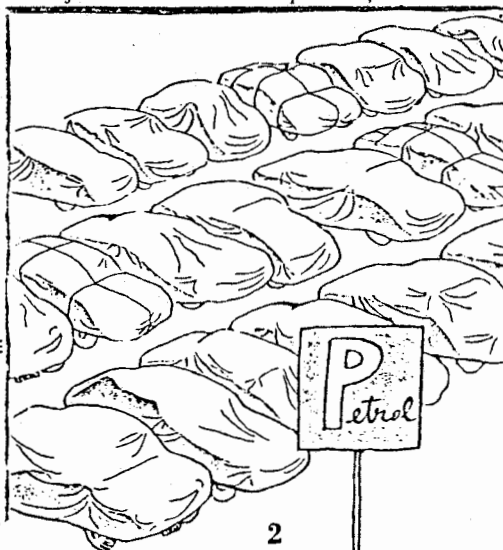
## APLICAREA MIZERIEI CU FERMITATE

Tema de bază, ce pare a trebui dezvoltată în cursul viitorului Congres al XIII-lea al PCR-ului, este "aplicarea noului mecanism economico-financiar, întărirea autocontrolului conducerii și autogestunii pe întreprinderi". Cum acest mecanism trebuie aplicat "ferm" rezultă că această autoconducere muncitorească nu se bucură de o prea mare popularitate în mijlocul salariaților. Într-adevăr, dacă se anunță o creștere a venitului național de cca 8% anual în viitorii cinci ani, și de 5 la 7% în ceea ce privește venitul social, creșterea venitului efectiv al muncitorilor rămîne încă un punct de întrebare. În schimb, "se impune să facem totul pentru ca produsele românești să poată fi competitive, să se măsoare - din punct de vedere al nivelului tehnic și al calității - cu oricare produs similar pe plan internațional și, totodată să asigure o puternică eficiență economică, creșterea rentabilității, a beneficiilor." De fapt este vorba să se continue politica de exportare a tot ceea ce se poate vinde la "prețuri competitive" deci vînzînd, de fapt, munca bieților oameni prost nutriți și epuizați, pe sume derizorii pentru lichidarea rapidă a datoriei externe.

~~~~~

Revista americană «Petroleum Economist» din august 1984 arată că rezervele de gaz natural ale României se ridicau în 1983 la 230 de miliarde de metri cubi din care 33 de miliarde fuseseră extrase în același an. Ca urmare, dacă nu se descoperă alte zăcăminte de gaz natural, și se continuă extracția în același ritm, rezervele românești vor fi epuizate în 6 ani. Pentru a prelungi durata de utilizare a rezervelor naționale, planul care va fi suspus Congresului al XIII-lea, prevede ca în viitorul cîincinal să se extragă numai două treimi (22 de miliarde de metri cubi) pe an.

Rezervele de petrol se ridică, din cifrele publicate de aceeași revistă, la 214 milioane de tone din care însă numai 40% pot fi extrase, ceea ce înseamnă, ținînd seama de o extracție de 13 la 15 milioane de tone pe an, că tot în 6 ani, și rezervele utilizabile de petrol vor fi epuizate. Ținînd seama de o industrie petrochimică supradimensionată, care necesită petrol și gaz natural, România va fi și mai dependentă de import iar sursele de petrol vor fi, fie Orientul Apropiat, fie URSS-ul. Încă un mijloc de a deveni "independenți"!...



VACILE SI MARXISM-LENINISMUL

Investițiile sînt mari, regia e ridicată, dar producția e slabă. Asta ar fi formula economiei reseriste dar ea își găsește manifestarea deplină, de-a dreptul alarmantă, am spune, în agricultură, în speță, în zootehnie. Bilanțul zootehniei de stat este de natură să impună decretarea vegetarianismului obligatoriu. Producția de carne (în tone greutate vie) a scăzut cu 10% în 1982 față de 1981 iar producția de lapte a scăzut și ea cu 5%. Dar, ce-a fost a fost, ce este trecem sub tăcere, să vorbim deci de ce va fi. Directivele Congresului al 13-lea prevăd (fără ca vacile s-o știe!) ca, în 1990, o vacă din unitățile agricole de stat să producă zilnic 5 000 de litri de lapte, adică de 2,5 ori mai mult decît în prezent iar o vacă din cooperativele agricole de producție să producă, tot în 1990, de trei ori mai mult lapte decît în prezent. Producția de carne în viu trebuie să ajungă la 4 milioane tone. La Congresul precedent s-au prevăzut pentru 1985 tot 4 milioane de tone, dar realizarea n-a atins decît jumătatea cifrei. Pentru 1990 directivele mai prevăd atingerea cifrei de 11 milioane bovine. Între 1965 și 1983 efectivul bovinelor (că sînt și încăpățîinate!) a crescut numai cu 1,3 milioane...iar după ultimele oracole, numai în 5 ani trebuie să crească cu 5 milioane!

Dar, ca animalele să existe trebuie să le dai furaje, ori producția actuală abia permite hrănirea șeptelului existent. Ar mai fi o șansă dacă s-ar investi pentru lucrările terasiere necesare pentru îmbunătățirea pajiștilor. Dar e mai faraonic să tai panglica la inaugurarea unui canal pe care nu circulă nimic decît să te ocupi de fin. Lipsa nutrețului este o problemă chiar în stadiul actual, de aceea vitele slăbesc în greutate. "La nerealizarea producției de nutreț se mai adaugă un element, scrie dl. Șerban Orăscu, într-o analiză pe această temă făcută pentru Europa Liberă, regimul planifică în socotelile sale, pentru fiecare cap de vită anumite rații de alimente." Ideea ar fi ca vitele să consume pe kilogram de lapte sau de carne. Ideea nu le aparține este "inspirată" din practica agriculturii nesocialiste unde s-a ajuns la rase de animale de mare productivitate. Regimul de la București a importat, ce e drept, niște exemplare de rasă crescute după model capitalist, dar, pînă și vitele au refuzat să trăiască în condițiile de hrană și cazare din fermele comuniste și au început să moară pe capete!...și chiar dacă nu au mers cu protestul pînă acolo, de la o generație la alta valoarea productivității a scăzut continuu. Curba descendentă în productivitatea dgenerațiilor succesive de bovine este implacabilă și nu poate fi oprită nici cu decret prezidențial.

Ceea ce compromite însă esențial și definitiv zootehnia reseristă este absența crescătorului de vite interesat și deci liber dar dacă asta ar fi singura soluție de salvare a zootehniei, împotriva ei se ridică doctrina marxist-leninistă.

Bucureștenii oscilează între Ceaușima și Nicusaki pentru a-și denumi orașul după dezastrile demolărilor dictate de Ceaușescu...

Într-u studiu consacrat poziției luate de Ceaușescu în problema misilelor americane, dl. Vladimir Socor, cercetător la Europa Liberă, arată că propunerile făcute de Ceaușescu de a se relua discuțiile fără a cere retragerea prealabilă a misilelor americane nu constituie întru nimic o concesie făcută vestului. Într-adevăr, în timp ce instalarea celor 572 de misile americane Pershing 2 în Europa este prevăzută a fi terminată abia în 1988, iar în prezent numai 41 de misile au fost instalate, sovietele și-au realizat planul de instalare a celor 243 de misile SS 20 cu încărcături triple, în Europa și a celor 135 în Asia. În consecință, pentru moment, sovieticii au mărit avantajul lor ceea ce explică de ce nu mai cer retragerea misilelor americane ci vor să obțină doar ca noi misile să nu mai fie instalate.

~~~~~

Deși culeasă de câțiva vreme deja, tonajul recoltei de cereale din RSR rămâne încă necunoscut. Dl. Otto Rizzley, cercetător la Europa Liberă arată că, din aprecierile occidentale, făcute cu ajutorul observațiilor prin satelit, această recoltă se situează la 17 milioane de tone. Trebuie amintit că planul prevedea 25,3 milioane de tone. Semnificativ este și felul în care sînt calculate tonajele. În vest se socoteste numai greutatea cerealelor "uscate și curate". În timp ce în RSR se calculează "La grămadă", ceea ce înseamnă că intră în socoteală și pămîntul și umezeala în momentul culesului. Cum această umezeală riscă să dăinuiească câțiva vreme și în hambare înainte ca cerealele să fie vînturate, nu este exclus ca o parte să se altereze în felul acesta. Cum, de obicei, cerealele alterate nu pleacă la export, fie că sînt date la vite sau la oameni, în țară nu ne putem mira de rezultatele unei asemenea alimentații. Pentru 1985, planul prevede 29 de milioane de tone de cereale. Să tot faci planuri!

~~~~~

Se vorbește mai puțin în ultima vreme despre datoriile RSR-ului care ar fi scăzut de la 11 la 9 miliarde de dolari. Iată însă că, dacă o seamă de datorii au fost eşalonate, mai sînt încă multe alte datorii care sînt pendinte. Printre acestea, se ridică la 500 de milioane de dolari datoriile pentru importuri mai vechi, dintre care o parte unor firme elvețiene. Cu ocazia vizitei în RSR a ministrului elvețian de externe, Pierre Aubert, acesta a cerut plata datoriilor față de 16 firme elvețiene. Din partea RSR-ului s-au făcut promisiuni ca 8 firme să fie plătite de îndată și alte 4 firme într-un viitor apropiat. Nu se spune cînd vor fi plătite ultimele 4 firme.

~~~~~

O delegație militară reseristă a fost, de la 1 la 5 octombrie, în URSS. Ceea ce este mai interesant este că ea era condusă de Ilie Ceaușescu, adjunct la Ministerul Apărării și fratele lui N.C. Schimbul de experiență a avut loc cu șeful Direcției politice principale a armatei sovietice, A.A. Epișev, iar convorbirile par să fi avut un caracter în primul rînd ideologic. Pe semne că URSS-ul vrea să-și înădărească controlul asupra cadrelor medii și superioare ale armatei reseriste, iar Ilie Ceaușescu pare să fie una dintre uneltele acestui control. Lucrul nu este de mirare cînd știm legăturile strîns pe care fratele Nicolae le are cu fracțiunea dură a Biroului politic sovietic.

În numărul din 15 septembrie al ziarului «Siebenburgische Zeitung», din Munchen, putea fi citită următoarea informație: «Pot fi caracterizate drept alarmante rezultatele vizitei medicale la care au fost supuși copiii emigranților germani din România. Cca 250 de copii veniți din România au fost controlați medical vara trecută în taberele de vară, unde au petrecut cîte trei săptămîni în mai multe serii. Vizita medicală a arătat că mai mulți copii sosiți din România suferă de subnutriție. Potrivit constatărilor medicale, starea multor copii este îngrijorătoare, mult mai proastă decît a copiilor veniți cu 3-4 ani înainte. (...) Aceeași constatare este valabilă și pentru unii germani vîrstnici sosiți din România, care, după cum arată cercetările, «își rup de la gură ca să dea de mîncare copiilor». Și, de «ziua recoltei», în 1981, «cel mai...» le mai și comunica românilor că au depășit consumul de calorii din RFG!...

Dacă România ar fi deschisă anchetelor internaționale, lumea s-ar alarma așa cum o face pentru regiunile înfometate ale globului, cu atît mai mult cu cît o asemenea situație se petrece la o aruncătură de băț, în Europa!

«Reinische Post» din 13 oct. 1984 publică articolul «Bonnul are multe întrebări să-i pună lui Ceaușescu». După ce trece în revistă semnele de «independență» ale lui Ceaușescu, printre care ultimul ar fi voiajul în RFG, interzis lui Honeker și Jivcov, semne pe care autorul pare a le lua în serios, el trece la problema relațiilor bilaterale și la cauzele pentru care acestea sînt destul de slabe. În primul rînd vorbește de «practica mitei» care intervine în obținerea hîrtiilor de emigrare pentru români de origine germană. «Cancelarul Kohl va explica clar oaspetelui că asemenea practici sînt inacceptabile.» Autorul amintește de asemenea șicanele la care sînt supuși candidații la emigrare, faptul că sînt concediați din slujbă, trecuți profesional și social «pe linie moartă». «Relațiile economice ar putea fi și ele mai bune, dar dată fiind politica importurilor restrictive din partea RSR-ului și a reticenței băncilor vest-germane dată

fiind datoria externă a RSR-ului, schimbul de mărfuri a scăzut de la 3,6 miliarde în 1979 la 1,9 miliarde în 1983». Interesele economice ale românilor, observă autorul, «se îndreaptă spre investiții germane în mecanica fină, hidraulică, electronică»

Rămîne de văzut, acum după consumarea vizitei, cine și ce a obținut...

La rubrica «Scurt dar important», în «Reinische Post», din 13 octombrie se anunță că un înalt ofițer din serviciul secret al ambasadei RSR din Bonn s-a predat autorităților americane din RFG. Știrea, continuă ziarul este confirmată din cercurile serviciilor secrete germane.

Un tandru cadou făcut de Securitate «celui mai...» cu ocazia punerii augustului picior pe teritoriul german!...

În ziarul «Libération» (Paris), din 6 octombrie 1984, a apărut articolul «Radu Filipescu, singur, contra lui Ceaușescu». Alice Heys, autoarea articolului îi informează pe cititorii francezi despre acțiunea lui Radu Filipescu, despre arestarea sa și despre faptul că, după procesul desfășurat cu ușile închise, el a fost condamnat la 10 ani închisoare și este deținut la Aiud. «Și Radu Filipescu a avut «norocul», încheie ea articolul, de a nu dispărea. Acum doi ani, un om cutreiera București aruncînd trecătorilor tracturi din mașină. Arestat, n-a mai fost văzut niciodată, la fel ca acela care, anul trecut, agita tracturi de la înălțimea unei clădiri și care a dispărut fără urmă...»

~ FĂRĂ COMENTARII! ~

#### TITLURI

«Amfiteatrele recoltei»  
«O sesiune luată cu asalt: dintre roadele toamnei unul cules de tine»  
«Industrializarea sfeclei de zahăr în plină desfășurare»  
«Problema nr. 1: transportul cartofilor»  
«Forțele de la sate concentrate pentru eliberarea terenurilor de plantele premergătoare»  
«Exportul, prioritate absolută în fiecare întreprindere»

\*\*\*\*

«Fotbalul nostru nu are doar un campionat cu greșeli ci un mecanism unilateral de protejare a unora și de distrugere a altora» (Flacăra, 28 septembrie 1984)

«Orice s-ar spune, cele vreo 350 kg. brînză care se aduc săptămînal înseamnă o cantitate care atîrnă greu la cîntar, ceea ce dovedește o grijă nu doar de ochii lumii ci chiar o grijă adevărată față de oameni»... (Flacăra din 21 septembrie 1984)

«Muncitorii vor servi o ciorbă de legume, macaroane și compot asortat» (Flacăra, 21 septembrie 1984)

«În fiecare unitate cantitățile de legume, struguri, porumb, sfeclă de zahăr recoltate de elevi sînt impresionante, ... atestînd, spre lauda școlii, o contribuție majoră în realizarea priorităților din campania de toamnă.» (Scînteia Tineretului din 26 septembrie 1984)

## CONDITIA INTELECTUALULUI de DORIN TUDORAN

(URMARE DIN NUMARUL TRECUT)

«Que voulez-vous, nous sommes ici aux portes de l'Orient, ou tout est pris à la légère...» (Raymond Poincaré)

V

În ce a sperat intelectualul român imediat după totala lui de-clasare? Ce a așteptat să se întâmple? Și, mai ales, cum a reacționat? Avut-a el vreo strategie?(...)

Probabil că, asemeni tot românului, mai întâi intelectualul i-a așteptat pe "americani". Anecdota sau nu, pare-se că multă vreme după 1944 puteau fi văzuți, așezați pe scaune rabatabile, oameni așteptând - ca și omul luau aer! - trecerea izbăvitoarelor de peste Atlantic pe sub Arcul de Triumf din București. (...) Dar ce va fi fost, oare, cu intelectualul român când a realizat că peste Arcul de Triumf nu va trece nimeni? Că aliații (prin "americani" ei înțelegeau de fapt aliații) în care ei vedeau chezașia respectării drepturilor inalienabile ale unei națiuni, chiar mici, garanția tuturor libertăților umane, aveau de-acum altă trebură? Să mai fi avut el puterea să realizeze că această indiferență opacă era semnul unei teribile lipse de simț istoric și politic al unor puteri ce nu bănuiau că abandonând interesele legitime ale unui colț de lume, nu făceau decît să dea un imens (probabil niciodată surmontabil!) avantaj imposturii comuniste de tip totalitar? Oricum, pentru intelectualul român lua atunci sfîrșit ultima filă dintr-"O mie și una de nopți", iluzie la zumzetul căreia, destulă vreme, nu dorise să ia act că Occidentul abandonase România, această ultimă cetate de hotar răsaritean al Europei. Devenea limpede pentru el că Porțile Orientului (prin care cumplitul despotism de tip oriental încercase să pătrundă în Europa și căruia România încercase, mai totdeauna singură, să-i facă față) nu se mai aflau acum în spatele său, în mijlocul Mării Negre. Că, printr-un verdict, nici măcar istoric, ci al conjuncturilor nefaste, Porțile Orientului se-nchideau, de-acum înainte, pentru români...la Viena. (...)

De-accea, n-ar fi rău, ci doar onest, ca Occidentul să-și reamintească, măcar din vreme în vreme, că românul, intelectualul român, a încercat cu mari eforturi să nu se abandoneze spiritului oriental ce se abătea peste el, «ou tout est pris à la légère», dar că, spre stupoarea lui, Occidentul, la care a privit necontenit ca spre un model și o rudă spirituală, l-a abandonat probabil definitiv... în spatele Porților Orientului. (...) Și, la urma urmelor, intelectualul român își poate spune lui însuși - nu ca să-și afle scuze, dar spre a-și aminti că nu e cel mai rău dintre toți! - că-n vreme ce el era marxizat cu otusbirul, murea în pușcării, fiindcă refuza misticarea marxist-leninistă a țării, Parisul, "de-o pildă", intelighenția lui artistică, filozofică, se automarxiza de bună voie, lansînd, ba chiar cîntînd slogane pe care intelectualul român nu le-a șoptit decît sub o teribilă tortură fizică și morală. (...)

«le pouvoir extérieur qui prive l'homme de la liberté de communiquer ses pensées publiquement, le prive en meme temps de sa liberté de penser» (Immanuel Kant)

VI

Totalitarismul e impostura însăși. Cînd partea se substituie samavolnic întregului, drumul nu poate fi decît în abis.(...)

Niciodată ideologia nu se va putea substitui culturii, fie și din simplul motiv că, în vreme ce cultura, cum bine s-a spus, unește rasa umană, ideologia o scindează, o dezbină. (...) Dar înainte chiar de a fi impostură, totalitarismul e indecență. Nu mai e pentru nimeni un secret că orice criză începe printr-o perioadă de uniformizare și e confirmată de dictatura fermă a uniformizării. (...) A-toate-știutoare, puterea a stabilit azi în România, "în mod științific", nu doar ce e bine, ci aproape totul: și pentru multă vreme de-acum înainte!

Cuvîntul cel mai folosit în inima dezvoltării românești de azi e clarviziune. Nu există nod gordian care să fi rămas cu buțucul netăiat, atît de pricepută e moașa noastră. Așa că, de n-are minunații roboți menajeri de aiurea, intelectualul român are, în schimb, minunatul robot care gindește în locul lui. Timpul cîștigat astfel poate fi investit în scopuri mult mai "lucrative": îți lași un loc la coada la carne, nu se știe, dacă apuci? tropăi de frig la coada de la brînză, unde ascuți, grațuit, ultimele anecdote pe tema "bunăstării poporului". Din cînd în cînd, dacă te istovești așteptînd, poți rezema zidul, mai scoți igrasia din el, dar, atenție, să nu cadă peste tine cartonul imens pe care, cu litere prea mari pentru a le crede, stă scris unul din sutele de slogane ale ideologiei. Ceva care începe, invariabil, cu "Trăiească...în frunte cu...". Și cum s-a anunțat "Așteptați! Se primește marfă!", iar asta înseamnă încă o oră, două de proptit zidul, scoți cartea îndesată în buzunarul paltonului de unde rămăseseși la coada de la carne (...)

Textul lui Dorin Tudoran, de 70 de pagini, va apărea integral, în revista «ETHOS»

SPRIJINIȚI, PRIN ABONAMENTUL  
DUMNEAVOASTRA, REVISTA  
L U P T A

ROMANII DE NATIONALITATE  
GERMANA ISI PLATESC  
EMIGRAREA

LIGA PENTRU APARAREA  
DREPTURILOR OMULUI IN ROMANIA  
(LDHR) din Paris, comunică:

Guvernul Republicii Federale Germane semnase un acord cu guvernul român, prin care cel dintîi se angaja să plătească 7 900 DM pentru fiecare emigrant de naționalitate germană. În ciuda acestui acord, "agenți" ai guvernului român cer familiilor care doresc să emigreze sume variînd de la 4 000 DM - pentru un copil, 6 000 - pentru un pensionar, pînă la 10 000 DM pentru un adult. Un "intermediar" s-a stabilit la Munchen și altul la Sibiu, în România. Cei care nu au develope, pot plăti în obiecte (de preferință autoturisme).

Conform unui raport al IGMF din Frankfurt, membri ai Securității ar fi vizitat mai multe orașe din Banat pentru a le aduce la cunoștință candidaților la emigrare că ar putea primi un pașaport pentru suma de 8 000 DM.

Liga a avut, de asemenea, mai multe mărturii în acest sens.

După «Süddeutsche Zeitung», nr. 195, din 25 august, 1984, guvernul Republicii Federale Germane are intenția să protesteze pe lingă guvernul român.

JURNAL - INSEMNARI DIN TARA

(URMARE DIN NUMARUL TRECUT)

Nea Costache stă la spital, la Elias. Mîncare bună, îngrijire bună, activiști sau foști activiști. Unul dintre ei era supărat că l-au scos la pensie cu bani puțini, deși el a făcut numai misiuni speciale! Asta-l întreabă într-o zi:

-Dumneata ști cum a murit Chivu Stoica? -Știam cu toții că s-a sinucis, din care cauză conducerea de partid nu i-a făcut nici un fel de funeralii. L-au îngropat ca pe cetățean oarecare care n-a îndeplinit nici o funcție în stat. S-a sinucis pentru că n-a dat dovadă de bărbăție. Se încurcase cu o femeie care-i era și nepoată, cu mult mai tinără decît el. Situație compromițătoare, mai ales că nevastă-sa s-a plîns la partid. A fost chemat și criticat aspru de șef și după această întrevvedere s-a sinucis.

-N-a fost așa, spune cel cu misiunile speciale. Chivu Stoica furios pe faptul că șeful pune mîna pe toată puterea a vrut să meargă la el să discute, sau poate pentru altceva. Purta pistolul la el. Nu știa că nu mai ai voie să intri cu arme la tine, la șef și cînd l-au controlat s-a opus, s-a bătut cu securiștii, i-a înjurat pe toți, inclusiv pe șef și a fost nevoit să plece acasă. Băieții au pătruns noaptea la el și l-au împușcat. Nevastă-sa speriată a fugit în Gara de Nord, s-a suit în primul tren și abia la Ploiești și-a mai revenit în fire și, pînă la urmă s-a întors la București.

Generalii și ofițerii care au făcut frondă, în '83, cîcă s-ar fi prezentat la el, la vila de la Sinaia. În loc să-l lichideze imediat, i-au spus pentru ce au venit. Aveau chef și de explicații, neștiind că oamenii de pază urmăresc printr-un sistem de televizor ce se petrece în camera în care era șeful. Au profitat de momentele de explicație și au intervenit la timp, arestîndu-i.

Vasile Nicolescu, poetul și adjunctul la cultură, n-a înțeles că trebuie să lase postul și unei alte persoane. Îi plăcea scaunul pe care se afla. Așa se face că s-a trezit cu capul spart, așa de bine spart că nu mai era în stare să vorbească. Îi paralizaseră anumiți nervi. Partidul a hotărît să i se facă niște injecții dintr-un stoc intangibil, fiecare injecție costînd 60.000 de lei. Într-o săptămînă Vasile Nicolescu a început să vorbească.

(URMARE IN NUMARUL VIITOR)



## CONSILIUL EUROPEI CONDAMNA RSR-ul

(urmăre din pag.1)

asupra României, în genere extrem de critice față de regim, se datoresc faptului că ele circulă în presa occidentală, presă pe care dînsul o consideră a fi conservatoare, și adaugă că "aceste informații vin, în genere, de la persoane care au condus statul român înainte de 1944, și care acum, în exil, continuă să lupte împotriva actualului guvern prin toate mijloacele."

Nu ne putem ascunde mirarea că un deputat poate vehicula asemenea informații totalmente inexacte. Cîte persoane care au condus România, înainte de 1944, se mai află oare în viață? Chiar cele care mai există încă, sînt departe de a fi active și în orice caz nu ele furnizează informațiile. Presa occidentală le culege în România prin chiar intermediul jurnaliștilor care nu se lasă plătiți de regimul RSR. Este regretabil că fiind căsătorit cu o persoană din România și putînd deci, prin intermediul soției sale, să se informeze asupra adevăratei stări de lucruri, deputatul belgian a firmă niște neadevăruri atît de sfruntate.

După această introducere, și după ce arată că n-a văzut nicăieri în cursul călătoriei sale în Transilvania, nici urmă din persecuțiile pe care le menționa raportul, deputatul belgian cere adunării să-i consulte și pe reprezentanții guvernului reșterist, invitînd, în speță, persoane de la ambasada reșteristă spre a da lămuriri asupra situației din țară. Între timp, firește, cere ca votul să fie suspendat și ca problema să fie trimisă în fața unei comisii. Și, în acest sens, deputatul belgian depune o moțiune.

Iată deci manevra pe care a încercat-o RSR-ul spre a evita criticile formulate de către raportor.

Răspunzînd deputatului belgian, dl. Cifarelli, deputat italian, care amintește istoria României, mereu aflată în calea sau la frontiera unor mari imperii și expusă năvălirilor: "Dar statul român actual are o constituție și ratificat o seamă de acorduri internaționale, printre care Actul final al Conferinței de la Helsinki. El este deci obligat să pună faptele în armonie cu Dreptul. Italienii ca și germanii au cunoscut dictatura și știu ce este de dificil de a face diferența între ce este adevărat și ce este minciună într-o dictatură. Într-adevăr, Adunarea parlamentară trebuie să continue să culegă informații dar asta nu înseamnă că trebuie să amîne aprobarea raportului deoarece acest lucru ar fi considerat ca o slăbiciune dezastruoasă. Viitorul Consiliului Europei se află de partea țărilor din Est." Spre deosebire de Comunitatea economică europeană, Consiliul Europei are o adevărată misiune și un trecut pe care trebuie să-l aperi. "Dictaturile trec, dar popoarele rămîn", spune oratorul înainte de a formula dorința ca principiile libertății să fie mai puternice decît cele ale dictaturilor și aduce omagii României ca națiune permanentă și diversificată considerînd că numai respectul adevărului poate apăra libertatea și pacea.

Și deputatul elvețian, dl. Sager se pronunță în favoarea raportului pe care îl consideră serios. După informațiile sale România arată mai multă înțelegere față de minoritatea evreiască și germană ca celelalte țări din Est cu toate că Actul final al Conferinței de la Helsinki nu este aplicat întocmai. Situația ar fi însă mai nefavorabilă pentru minoritatea maghiară

și oratorul cere Consiliului să-și intensifice activitatea și să ia cît mai multe contacte cu populația din țările de Est.

Împotriva raportului va vorbi de asemenea deputatul italian Fiandrotti care sprijină propunerea deputatului belgian ca votul asupra acestui raport să fie amînat în așteptarea unor informații suplimentare.

A luat apoi cuvîntul președintele Comisiei juridice dl. Elmquist, care se întreabă dacă este realment posibil să se stabilească un dialog cu RSR-ul. El a constatat că diplomații români au luat contact cu diferiți parlamentari pentru a le cere să împiedice discuțiile ceea ce dovedește că, de fapt, RSR-ul refuză un adevărat dialog. Dl. Elmquist nu crede nici în posibilitatea de a se face o anchetă în România. În consecință, amînarea unei hotărîri privind raportul ar fi o întîrziere inutilă deoarece situația descrisă este cu siguranță reală și revine guvernului român să dovedească contrariul. Consiliul Europei care este compus din 21 de națiuni dispune de un prestigiu și de o experiență în problema Drepturilor Omului care îi dă mijloacele de a stabili un dialog cu țările din Est. Astfel, o delegație se va duce în curînd în Jugoslavia și alte asemenea inițiative se vor putea lua.

O ultimă încercare de a amîna hotărîrea cu privire la raport e făcută de deputatul francez Jung.

Cuvîntul revine, în cele din urmă, raportorului care arată că a semnalat cazurile care erau cele mai puțin defavorabile autorităților române, tocmai în dorința ca acest raport să nu dăuneze relațiilor între Est și Vest. Dl. Blaauw, raportorul, își exprimă, de asemenea, marelui regret de a-l auzi pe dl. Adriaenssens calificînd pe exilați drept naștiți. "Se pot oare pune etichete pe toți exilații? Unii dintre ei sînt personalități remarcabile, și oratorul îl citează pe Eugen Ionesco care a adus mărturie atît de pertinentă privind situația deplorabilă a Drepturilor Omului în RSR." Raportul avea ca scop ameliorarea condițiilor de viață în România pentru întreaga populație oricare i-ar fi apartenența rasială sau confesională.

În încheierea discuțiilor, vorbește dl. Hugosson, președintele Comisiei. El arată că faptele prezentate au fost verificate scrupulos și că atît el cît și ceilalți membri ai comisiei ar fi orînd dispuși să meargă în România să verifice faptele.

După o ultimă intervenție a deputatului belgian Adriaenssens care cere din nou ca adunarea să amîne votul, moțiunea sa este respinsă. În schimb, este aprobată moțiunea propusă de deputatul englez Atkinson care cere autorităților române liberarea următoarelor persoane: Ovidiu Podborschi, Gabea Dinu, Refec Cornel și Marianec Petru care se află actualmente închiși fiindcă organizaseră o campanie publică pentru respectarea drepturilor creștinilor și pentru liberarea Părintelui Calciu. De asemenea, este adoptat un amendament conform căruia o comisie alcătuită din președintele, cei doi vicepreședinți și raportorul Comisiei relațiilor cu statele nemembre să meargă în România pentru a urmări evoluția în această țară.

Amintim că este vorba de Comisia națiunilor nereprezentate care face parte din Consiliul Europei și care va putea fi sesizată de către persoanele interesate în apărarea Drepturilor Omului în România.

## SPIONAJUL ROMANESC SI CONTRASPIONAJUL GERMAN

de CONSTANTIN MARES

Credincioase politici de destindere, toate guvernele vest germane ale ultimilor ani, inclusiv actuala coaliție dintre creștin-democrați și liber-democrați, au păstrat multă discreție și au dovedit o clemență excepțională în legătură cu activitățile de spionaj duse pe teritoriul german. Ca în toate țările, există un organism de contraspionaj, denumit oficial "Oficiul pentru protecția Constituției", echivalentul faimosului și eficientului DST francez și întrucîtva a nu mai puțin faimoaselor Intelligence Service și FBI. Eficiența serviciului german a fost însă permanent diminuată din cauza existenței unor servicii paralele, a infiltrării cu agenți din răsărit și a controalelor la care este supus.

Anual, oficiul german de contraspionaj - persecutat de BfV - prezintă organelor parlamentare și guvernamentale un detaliat raport asupra activității sale și, o parte rezumată a acestuia, este dată publicității, pentru anul expirat, și, din cauze birocratice sau tactic-orientate, intrarea în circuitul public se face cu întîrziere. În raportul întocmit în anul 1983 sînt făcute cunoscute date privind anul 1982 și ne vom opri la succintul punct 2, din capitolul III, consacrat României, mai ales că avem toate motivele să credem că elementele arătate își păstrează caracterul de continuitate.

Se apreciază că personalul român aparținînd Ambasadei, reprezentanților de comerț exterior și firmelor mixte și care în realitate se ocupă de culegerea de informații de pe teritoriul vest-german este, în general, constant din punct de vedere numeric. Principalele activități ale agenților români, constată oficiul de contraspionaj german, rezidă în culegerea de date tehnice cu privire la industrie și cercetare (ceea ce întărește relațiile generalului Pacepa, recent date publicității), dar și în infiltrarea în organizațiile românești de exilați și în acelea ale germanilor care au părăsit România. Se arată că este folosită metoda contactelor personale în domeniul economic, agenții români căutînd să atragă în activitatea de furnizare de informații, în special pe cetățenii germani proveniți din România. Aceștia sînt priviți de serviciile reșteriste ca "simpatizanți" și informațiile ce le dau îi transformă în veritabile surse înregistrate, folosite și conduse ca atare.

Domeniul electronic cunoaște o intensă activitate și autorităților germane, ca și altora din vestul Europei, le sînt clare acțiunile de spionaj duse sub egida întreprinderii de import-export "Electronum", cu sediul la București, ai cărei funcționari, în realitate agenți români, pendulează între țară și Occident, dispunînd de mari sume în valută, conducerea asigurînd-o doi agenți de rang înalt, care se bucură și de înunitate diplomatică.

Oficiul vest-german de contraspionaj cunoaște, la modul pertinent, activitățile de spionaj duse de reprezentanța economică a Ambasadei RSR și de așa zisele sale birouri tehnice.

Nu ne rămîne decît să ne întrebăm dacă nu cumva aceste activități, atît de ușor depistabile, nu sînt menite tocmai să deruteze acele cercetări ce ar putea duce la stabilirea altor activități, mai intense și cu mult mai periculoase, pentru democrațiile vestice?

## SARBATORIREA CELOR 35 DE ANI DE EXISTENTA AI INSTITUTULUI ROMAN DIN FREIBURG

Intre 12 și 14 octombrie a avut loc, la Institutul Român de Cercetări, Biblioteca din Freiburg în Breisgau, sărbătorirea celor 35 de ani de existență ai Institutului.

Biblioteca din Freiburg este, la ora actuală, cel mai important centru românesc de documentare din lumea liberă: ea numără peste 167 000 de volume, dintre care o serie de cărți vechi, aproape tot ce s-a publicat în țară între cele două războaie și de la ultimul război încoace atît în țară cît și în exil, precum și majoritatea lucrărilor apărute în limbi străine despre probleme românești, la care se adaugă o importantă colecție de periodice, inclusiv tot ce a apărut în exil.

Institutul dispune de un atelier de fotocopiere, de o legătorie și de mai multe birouri unde se întocmesc fișele de clasare a materialului. Biblioteca poate furniza bibliografii complete, indicînd lucrările care pot fi consultate la fața locului. Institutul editează o serie de cărți românești și publică un buletin anual conținînd comunicările făcute în timpul anului.

Această importantă operă culturală își are obîrșia în anul 1949, cînd Freiburgul zăcea încă sub dărîmături. În acel timp vitreg, un om a înțeles că noii stăpîni ai României încearcă să îngroape cultura strămoșească și că trebuie neapărat făcut un gest de conservare și continuitate. În acest fel, profesorul Mihăilescu a pus bazele bibliotecii, pînd de la un modest dublaj de cîteva cărți. Multe lupte, între care nelipte cele certuri dintre români, a trebuit să înfrunte profesorul Mihăilescu, pînă să aducă biblioteca la situația înfloritoare de astăzi. E drept că, odată ce opera a început să prindă viață, țara gazdă, Germania, a fost deosebit de generoasă. Astfel, pentru cumpărarea actualei clădiri, profesorul Mihăilescu a reușit să strîngă 80 000 DM și să împrumute, fără dobîndă, de la o organizație catolică, 20 000 DM, Landul Baden-Wurtemberg a dat 100 000 DM iar statul federal tot atît. Actualele cheltuieli de funcționare sînt suportate în proporție de 1 parte de români și 2 părți de germani. Cel mai greu e de adunat treimea dată de partea românească. În afară de germani, mulți prieteni ai românilor au făcut donații importante, menționez numai pe profesorul italian Gino Luppi care și-a legat prin testament biblioteca cuprinzînd 15 000 de volume.

Să revenim la manifestările ocazionate de aniversarea Institutului.

Participanții, în număr de aproximativ 120 de persoane, au fost primiți vineri la Institut de dnii președinte Nagacevsky, director Mihăilescu, adjunct Bidian și dna Nasta, secretară, ca și de ceilalți membrii din conducere. Vineri seara, la orele 19, a avut loc adunarea generală anuală și ședința festivă a jubileului de 35 de ani. Au vorbit dnii Nagacevsky, Emilian, Năsturel, Cazacu și, în încheiere, profesorul Mihăilescu. Serata a fost continuată de un program muzical dat de dnii Micșunescu, Jian și Alexandru Ianoș.

Sîmbătă, 13, a fost ziua comunicărilor: Petre Năsturel (Paris), Octavian Vuia (Freiburg), Lauro Grassi (Milano), după care a avut loc o masă în comun la casa tineretului din fața Institutului. După amiază au vorbit Sava Gîrleanu (Stockholm) care a adus și salutul profe-

sorului Alf Lombard, Doctor Buzi (Geneva), Nicolae Lupan (Bruxelles) și Matei Cazacu (Paris). La discuții au luat parte Radu Enescu (Madrid), George Ciorănescu (München), Pavel Chihaiia, Fassel, dna Ionescu (Bochum) și alții.

Seara, toți participanții s-au întrunit pentru o masă în comun, în sala mare de la Kolpinghaus. O echipă de patru fete și patru băieți, toți germani, în costume naționale românești au executat cu multă însuflețire diverse dansuri de la noi.

Pe 14, duminică, Sf. Sa Protopopul D. Em. Popa a oficiat o Liturghie la Biserica "Maria Schutz". După amiază, majoritatea participanților s-au îndreptat spre căminele lor risipite în opt țări europene.

Închei această succintă relatare cu două rugămînți adresate cititorilor:

1. Cei care aveți cărți, reviste, articole traînd despre probleme românești și de care nu aveți absolut nevoie, puneți-le într-un plic pe adresa: «Rumanische Forschung Institut», Uhlandstrasse, 7 7800 Freiburg în Br. Acolo, darul dvoastră, oricît de mic ar fi el, va fi primit cu bucurie, va fi inventariat, clasat și păstrat cu grije pentru generații.

2. Anul viitor, în primul week-end al lunii octombrie, veniți, cît mai mulți, la cea de a 36-a aniversare a Institutului. Puneți telefona la (761) 73551 și oamenii buni care vă vor răspunde, la Institut, sînt gata să vă rețină din timp o cameră, la un mic hotel, cu prețuri rezonabile. Credeți-mă, Freiburgul este un orașel incîntător, foarte "gemutlich", iar dealurile împădurite din jur ne aduc aminte nouă, românilor, de vechiul Brașov, cel dinainte de comunism!

VLAD STOLOJAN

## INAUGURAREA CICLULUI DE CONFERINTE DE LA CASA ROMANEASCA

În prezența profesorului Mircea Eliade și a unui numeros public, ciclul de conferințe de la Casa Românească - pe anul universitar 1984-1985 - a fost inaugurat de dl. Neagu Djuvara, care a prezentat fragmente din cartea sa, în manuscris, "Viața în Moldova și Muntenia în prima jumătate a secolului al 19-lea".

O lume de neimaginat, pentru un român de astăzi popula, acum două secole, teritoriul Principatelor, o lume ascunsă în spatele "Porților Orientului", înveșmîntată turcește, cu o administrație haotică în care dependența politică de puterea otomană menținea o permanentă nesiguranță, o lume plină de abuzuri și mizerie. Miracolul secolului al XIX-lea este, spune vorbitorul, convertirea, doar în cursul unei singure generații, a acestei lumi la spiritul și cultura occidentală. O schimbare la față posibilă în urma războiului ruso-turc.

Cu o savantă știință a compoziției, alegînd fragmentele care puteau reconstitui cu detalii savuroase și șocante peisajul social al epocii fanariote, Neagu Djuvara ne-a fermecat și...neliniștit. Ce efect mai salutar poate avea o conferință decît acela de a provoca întrebări! Iată cîteva: Oare această deschidere spre Occident a unei lumi cu moravuri turcice a fost ea pe cît de brutală pe atît de profundă? Cercetarea prezentului ne face să bănuim ceva sechele... Și totuși, religiozitatea românilor pe care Neagu Djuvara a definit-o atît de pertinent ca împregnînd toate straturile sociale, o religiozitate în același timp tolerantă și fermă (dsa a atras atenția că numai românii au scăpat total de islamism și s-au ferit de tentația reformei) nu reprezintă o misterioasă formă de rezistență, o

## DESCHIDEREA ANULUI UNIVERSITAR LA CENTRUL ROMAN DE CERCETARI DIN PARIS

Ședința inaugurală a Centrului Român de Cercetări a avut loc la Sorbona, într-un amfiteatru plin și în prezența unor personalități ca Eugen Ionescu, Emil Cioran și Mircea Eliade.

"Grație lui Mircea Vulcănescu am deprins a nu părăsi România și am rămas în România fiind în exil. Paradox? Poate, dar nu mai puțin o voință de a ne identifica cu țara, de a o regăsi după ce am pierdut-o într-un fel de eternă reîntoarcere a trăitului, zi cu zi, împotriva disprețului timpului și a cinicelor încercări ale istoriei. Această lecție de ciudată fidelitate am deprins-o mai ales de la Mircea Vulcănescu. Cum e posibil ca un singur om să poată dicta o conduită, un fel de a fi? (...) Cum se face că fără să-l fi cunoscut personal pe Mircea Vulcănescu, el a devenit pentru mine referința esențială, permițîndu-mi de a exila exilul și de a-l converti în acțiune și aceasta nu numai cu scepticismul de rigoare dar și cu rigoarea bucuriei. Cum e posibil ca optimistul care era Mircea Vulcănescu să devină pentru mine singurul care m-a învățat prestigiul înfăptuirii?" spune în cuvîntul său dl. Virgil Ierunca, pentru care modelul existențial și intelectual al lui Mircea Vulcănescu reprezintă un reper. Dl. Titus Bărbulescu a încercat să evoce pe profesorul de filosofie Mircea Vulcănescu al cărui student, la Universitatea din București, a fost. În încheiere a luat cuvîntul prof. Cicerone Poghir, care a propus ca una din preocupările Centrului să fie aceea de a aduna tot ce Mircea Vulcănescu a risipit prin reviste, în comunicări și la cursuri și din care se poate reconstitui un sistem original de gîndire. Într-o vreme cînd credința și religia păreau lucruri demodate care nu mai interesează nici știința și nici progresul societății, Mircea Vulcănescu, spune vorbitorul, a înțeles că nu există gest mare pe lumea aceasta care să nu aibă o referință transcendentă și că omul, umanitatea întregă este pierdută dacă se va lăsa integrată doar "în vreme". În textul "Creștinul în lumea modernă", care i se pare definitiv pentru concepția lui Mircea Vulcănescu, creștinul, știînd că nu e din lumea aceasta și că destinul lui se împlinește în altă parte, nu poate fi atins fundamental nici de tragedia nici de dezgustul de aici.



Bucurșii la sfîrșitul sec. al XVII-lea

formă profundă a coerenței etnice de nealterat, în ciuda schimbărilor de vestimentație - de la anterior la haina nemțească și, mai de curînd la cămașa de forță, să-i zicem rubașcă? Întrebările sînt uneori mai importante decît răspunsurile.

A.C.

Am primit de la dl.dr. ALEXANDRU MICLE (din RFG) o scrisoare, din care publicăm următoarele:

Articolul dlui Amzar intitulat "Azilul să aibe candelile aprinse!" (LUPTA, nr. 24, din 7 octombrie) este un îndemn, chiar un avertisment adresat întregului exil românesc la unire spre a fi gata, în orice moment, să-și aducă întregul său aport la realizarea idealului tuturor românilor din lumea liberă, și, mai ales, a celor din robia comunistă. Pentru atingerea acestui ideal-scop este nevoie, în primul rând, de unirea întregului exil românesc răspândit pe toate continentele, sub un comandament unic, central. Dualismul politic al exilului - existența a două organizații: C.N.R. și Uniunea Mondială a Românilor Liberi - de care vorbește autorul articolului, nu trebuie încurajat ci, dintr-o parte, el trebuie mai curând să dispară prin contopirea acestor două unități într-una singură, în cea ce pare mai viabilă.

Nu-i momentul să ne divizăm forțele, acum, când se apropie bătălia decisivă care va hotărî soarta popoarelor și trebuie să le unim și să le cimentăm. Cele două organizații românești ce își dispută rolul de conducător al exilului urmăresc același scop unic al tuturor românilor: eliberarea și integritatea Patriei. Ceea ce le desbină este ambiția deșartă și veleitățile unora dintre confracți; ei vor să se impună drept conducători ai exilului considerând că această situație ar putea fi o trambulină politică pentru viitor. Acești confracți se înșală. Această atitudine nepatriotică nu le poate servi în viitor, ci va constitui o pată neagră pe trecutul lor în exil. Să renunțăm la aceste ambiții deșarte care pun interesele personale și ambițiile mai presus de interesele superioare ale Patriei. Să luăm drept exemplu de urmat pilda marilor noștri înaintași, mari patrioți care au fost fâuritori de țară, de unitate și democrație, care, atunci când interesele țării au fost la răscrucea istoriei, au abandonat tot ce-i dezbină - interese de partid și de clasă - și s-au unit în jurul obiectivului comun, și-au dat mina frățeste, înfăptuind astfel, în unire, marele ideal național.

Zicala noastră românească care spune că "pînă treci puntea, dai mina și cu dracul" este adevărată. Acum ne găsim în fața punții, deci să nu ezităm. Exilul nu are nevoie de ambițioși, de aceștia sînt prea mulți! El are nevoie de patrioți adevărați, capabili și cu spirit de sacrificiu pentru un ideal înalt. Din păcate, aceștia din urmă sînt puțini. Spiritul de sacrificiu, atât moral cît și material, presupune a avea rezerve, posibilități din care să sacrifici, mai ales material. Durerea e că exilul nostru e, în general, foarte sărac material iar singur entuziasmul, nu ajunge. Sînt unii confracți care, pe lângă mari ambiții, ar avea și posibilități materiale, dar acestora le lipsește spiritul de sacrificiu.

Cei ce se simt chemați și dotați cu calitățile necesare unui conducător (primus inter pares) să se supună cu încredere suveranității poporului exprimată prin votul său secret, știut fiind că, în democrație, funcțiile electivă nu sînt pe viață.

În privința sugestiilor dlui Amzar, a dualismului politic al exilului, eu îmi permit a face o altă sugestie și anume: După contopirea celor două organizații, în prezent antagoniste, în una singură și valabilă, CNR să rămînă în forma sa actuală ca

Adunarea de la Munchen a stîrnit anumite critici. Lucru firesc în sinul exilului, de când lumea e lume. Faptul, deci, nu ne poate surprinde. Nici ofusca. Orice critică scrisă e bine venită; chiar și atunci când pana recurge la mici înșepături ironice: "Masa rotundă organizată la Munchen n'a fost atât de rotundă cum au dorit-o inițiatorii"...ni se reproșează.

Ar trebui să reamintim criticilor că rotunjimea perfectă, cercul, nu există în natura lucrurilor, ci numai în aceea știință ideală care se numește Geometrie. Intențiile organizatorilor pot fi interpretate după criteriul fiecăruia. Dar nu tergiversate. De aceea credem necesar o scurtă punere la punct în urma celor comentate și scrise de cei pe care îi considerăm amici și oameni de bună credință. Dar care se pot înșela în aprecierile lor, mai ales când ne supun unui proces de intenții.

Catolicul Jean Guiton scria următoarele: « *Le problème des rapports de l'Orient et de l'Occident est beau, mais il est difficile. Des intelligences tres diverses se ressemblent pour l'étudier. Il est clair que l'Orient et l'Occident, comme deux freres séparés, devraient s'entravertir et s'entraider, chacun donnant de qui mange a l'autre* ».

Acest înțelept criteriu, înțelept în adevăratul spirit creștinesc, ne-a îndemnat să convocăm întrunirea de la Munchen. (Fără pretenția de a istovi tema sau de a trage concluzii pripite. Atitudine pe care am recomandat-o tuturor). A adera la dialog nu implică a d e z i u n i n i c i o i n c i d e n ț e totale. Totuși un lucru e cert, în general, cei care se adună au ceva în comun, împărtășesc adesea aceleași sentimente, sau sunt pradă acelorași sentimente sumbre. Să mă explic.

Azi, mai mult ca oricând, creștinismul se găsește în fața multor pericole: atât externe cît și interne. Ni se va spune că fenomenul nu aparține exclusiv epocii noastre. Desigur. De-a-lungul secolelor, credința, biserica au cunoscut lungi avatare. Încă din primii ani, din primele veacuri până când noua religie a fost acceptată, în cele din urmă oficializată de Imperiu. Și-apoi? Odată consolidată, Biserica nu a prea cunoscut lungi perioade de viață pașnică. "Luptele" nu au încetat, interne, externe, apărând adesea adevărul (uncori erori inerente bătăliilor pămîntene). Și mai târziu? Mai e oare nevoie să amintim întregul proces al Reformei? Războaiele așa zise "religioase"? Fratricide. (Un Saint

Barthelemy, l-am putea concepe astăzi?). Franța « *la fille aînée de l'Eglise* », scenariul celor mai acerbe discuții. Jansenismul, Gallianismul, Port Royal, sunt doar câteva nume memorabile. Mai târziu, coaliția împotriva Jezuitorilor. Și toate atacurile din afară: Voltaire, deist anticlerical, Diderot, Enciclopedia. Secolul 19: Positivismul, Materialismul; dezlănțuirea forțelor laice împotriva altarului. (Statul Papal amenințat de societățile secrete nu-și apără integritatea decât datorită baionetelor austriece. Curioasă paradoxa!) Și câte alte fapte care ar umple sute și mii de pagini. Nu e deci locul.

În urma celor expuse mai sus nu mai este cazul să subliniez faptul că Occidentul a fost mult mai biciuit, - și ca atare Biserica mai atacată, - de curente externe și interne: agnostice, atee, materialiste etc.

Dar iată că în veacul nostru se dezlănțuie cea mai aprigă prigoană împotriva credinței. Din Răsărit de data aceasta. Și care s-a întins ca o plagă peste întreaga lume; și a prins rădăcini într'un teren mai de mult "îngrășat" cu fetide fertilizante materialiste. Ca atare, astăzi ne aflăm în fața unui dublu atac. Două fronturi care operează cu arme și instrumente diferite, și pe planuri diferite, dar paralele. Nu vorbesc doar de acele prăfuite "vînturi" intelectuale de semn marxist ("De ciertos polvos proceden algunos lodos" spune spaniolul. "Din unele prafuri purced unele noroaie"), ci și de acele care se nasc în însuși sânul Bisericii. Nu am autoritatea, și nici nu e locul, de a analiza, de pildă, noua Teologie "a liberării" care, după câte se pare, e învinuită că ar interpreta mesajul creștin plecând de la o concepție marxistă a Istoriei. Răzvrătire? Cuvîntul nu-mi aparține dar am dreptul să-l transcriu cu semn de întrebare.

În consecință, la Răsărit, o religie persecutată, în Apus o Teologie minată. Iată situația. Tabloul. Pe scurt schițat. Prea pe scurt. Dar suficient pentru a trage o concluzie.

Știm cu toții împotriva cui luptăm. Dar nu știm cu cine să ne aliem. Alături de cine să pornim la luptă. Iată dilema, iată întrebarea. A incita răspunsuri, a schița soluții, - în limita posibilităților noastre, - este tocmai țelul dialogului între oameni de credință și de bună credință. Și nu altul. Să uităm deci înșepăturile, pentru a ne ocupa de operații mai serioase. Și mai constructive.

o secție regională a Uniunii Mondiale a Românilor Liberi. Cred că ar fi o formă acceptabilă pentru a atinge scopul unității.

La 11 ianuarie 1983, am luat parte la o consfătuire restrînsă (4 persoane) a biroului politic al CNR, secția Europa Centrală și de Nord, ca invitat al președintelui secției, dl.dr. A. A. Bidianu în urma cererii ce o făcusem încă din toamna lui 1982, pentru a discuta necesitatea unirii exilului românesc. Au participat, în afară de mine, dl dr. A.A. Bidianu, (președinte), dl. ing. Paul Morcov (secretar-casier) și dl. dr. Amzar (membru).

Eu am propus ca CNR-ul să ia parte la consfătuirea de la Bruxelles a inițiatorilor Congresului și apoi la cea din toamnă de la Paris. Din păcate, această sugestie n-a fost urmată. Consider că nu este încă tirziu nici acum să se realizeze, însă trebuie să se facă eforturile necesare de ambele părți. "Candelile exilului românesc" continuă să rămînă aprinse încă, dar să nu uităm că ele ard doar cît ține uleiul. Evenimentele politice pe plan internațional se precipită, să ne grăbim, să nu fim surprinși nepregătiți și dezorientați.

Deci, cu ajutorul lui Dumnezeu și cu curaj, înainte!

# = PENULTIMA ORĂ =

Pînă de curînd, blocul sovietic rămăsese în afara negocierilor Nord-Sud] negocieri între țările dezvoltate și cele în curs de dezvoltare. Iată însă că RSR-ul pare să fi reușit a capta țările nealiniat și în curs de dezvoltare iax cu prilejul sesiunii ONU, a avut loc la New York reîntînire miniștrilor de externe și a șefilor de delegații a țărilor nealiniat. La această reîntînire a participat și delegația RSR care are statut de invitat permanent a mișcării de nealiniere. Cu această ocazie s-a pus problema ca "RSR-ul să participe și la discuțiile care ar putea să aibe loc în viitor în cadrul dialogului Nord-Sud".

După ce a fost suspendată timp de doi ani de zile, garanția acordată de Statul vest-german exportatorilor către România, a fost reintrodusă pînă la suma de 300 de milioane de mărci pe an. La aceasta se adaugă o garanție suplimentară de 700 de milioane de DM pentru credite destinate investițiilor în RSR.

N.C. a primit pe ministrul petrolului din Pakistan și a discutat posibilitatea construirii de către RSR a unor noi unități petrochimice în această țară. Cînd știm cum merge petrochimia reseristă, ne întrebăm dacă ministrul pakistanez n-a greșit adresa. Cît despre noi, dacă în loc să construim uzine în Pakistan am trimite-o pe marea noastră chimistă, chiar dacă nu le-ar folosi lor, ne-ar izbăvi pe noi. Iată un export de dorit!

Înainte de plecarea în RFG, N.C. a dat un interviu ziarului «DieWelt» în care a cerut ca Statele Unite să înceteze amplasarea misilelor în Europa Occidentală iar URSS să facă același lucru. Cînd se știe că sovieticii și-au îndeplinit planul de amplasare a rachetelor în timp ce Statele Unite nu au implantat în Europa decît 7% din cele prevăzute, poziția "impăciuitoare" a lui Ceaușescu este cusută cu ață albă. Pe cine pare crede că poate prosti?

**COMUNITATEA ROMANILOR DIN FRANTA**, împreună cu cele două Biserici și cu celelalte asociații ale Romanilor Liberi din Franta, organizează, ca în fiecare an, serbarea de 1 Decembrie 1919, dată a Unirii Ardealului cu Patria Muma.

Serbarea va avea loc vineri, 30 noiembrie, la orele 20,45, în sala parohială a Bisericii din Auteuil, 64 Avenue Theophile Gauthier 75016 Paris. Metro Eglise d'Auteuil.

Simbata, 27 octombrie, dna **MONICA LOVINESCU** va vorbi, în cadrul Centrului Roman de Cercetare, despre «Probleme actuale ale literaturii romane», la Casa Romaneasca (15 rue de Flandre, 75019 Paris. Metro: Stalingrad).

Asociația Ortodoxa Romana din Nord-Vestul Germaniei aduce la cunoștința compatrioților că Sf. Sa Mircea Domitriu, preot misionar al Episcopiei Ortodoxe Române din Europa Occidentală (Paris) va oficia Sf. Liturghie duminica, 28 oct., orele 10,30 la Biserica Ursulinelor din Koln 1, Machabaerstr.41 - (în apropiere de gara centrală).

Publicăm numerele de telefon și orele între care pot fi găsiți preoții Bisericii Ortodoxe Romane din Paris (9 bis, rue Jean de Beauvais, 75005 Paris):

Părintele Vasile Boldeanu: 354 67 47 - între 9 și 21

Părintele Mihai Costandache: 577 25 23 - între 19 și 21

Părintele Mircea Domitriu: 976 80 95 - între 14 și 21

Părintele Constantin Tarziu: 633 62 36 - între 20 și 21

## NATURALIZARI

«Journal Officiel» din 14 octombrie 1984 publică numele următoarelor persoane care au obținut naturalizarea franceză: Oprescu Paul Adrian, născut la Caracal, Oprescu Maria (n. Hogaș), născută la Nicorești, Pantazescu Gheorghe, născut la Slobozia Bradului și Pantazescu Alexandrina (n. Crăciun), născută la Bărlad.

Sosirea în RFG a lui NC a dat loc la manifestații din partea românilor, a germanilor de origine română precum și a ungarilor. Ei au defilat fiecare în grup separat protestînd împotriva încălcării Drepturilor Omului în România, a refuzului de a se acorda viza de plecare pentru cetățenii români de origine germană etc.

În timp ce românii defilau strigînd "Ceaușescu-Bocasa", ungurii defilau cu drapelele maghiare cerînd să se pună "capăt genocidului celor 3 milioane de maghiari din Ardeal". Deși minoritatea maghiară este cea mai importantă din România, ea se situează la 1,8 milioane și nu la 3 milioane anunțate de manifestații. Sloganurile utilizate și care se regăsesc, de altfel, și în manifeste răspîndite de curînd în Statele

Unite, de o organizație revizionistă maghiară, ar fi inspirate de agenții de la Budapesta, atît în Europa cît și în SUA.

Megalomania se vadește mai ales în gustul pentru gigantic cu orice preț. O mare mîndrie a "celui mai..." este faptul că RSR-ul dispune de una din cele mai largi nomenclatoare de mașini unelte grele din lume. Numai că azi prețul pe unitatea de greutate este de aproape o mie de ori mai mare la circuitele integrate care cîntăresc foarte puțin!...La fel, sîntem printre marii producători de oțel din lume, înainte de SUA iar în 1990 se va ajunge la 30% în ce privește producția pe cap de locuitor, mai mult, e în curs de construcție un mare combinat la Că-lărași!...De ce? Doar ca din-sul să mai taie o panglică?

## DECESE

Gh. Mălureanu; Gabriela Daschivici; Alexandru Rădulescu; Marinescu Toma; Mariana Bozoghian; Valentin Gândiuță (prom. de of. de art. 1933); ing. Mihai Marghiloman; Gheorghe Nandriș; Stănescu Ana Baran; Hildegard Mahr; Melinescu Constantin; Eugenia Corduneanu; Aurelian Budeanu; farm. Stela Popescu; ing. Doru Tacu; Ciprian Ioanovici; prof. Ana Popovici; Ioana Berindei; prof.dr. Gh. Cadariu; Rizescu Ștefania; prof. Alexandru Ștefănescu; ing. Cristache Codrescu; Aurelia Ștefanec; ing. Teodor Boros; preot protopop Nicolae Manoliu; Natalia Dascălu; Marincea Virgiliu; Ani Ciumglan; Radu Boldur, fost aviator; Gabriel Zugrăvescu; Andrei Ecaterina (n. Botez); Anca Coca Baltag; prof univ. Mircea Rădulescu; Alexandru Stavropol; Eugenia Frunză, Ioana Pretorian; Gh. Pălăncăanu; Dumitrescu Florin; dr. Gh. Cojocar; Eugenia Popescu; Margareta Bălan; Elena Roman; Ctin Căpitănescu; Nelu Drăghici; Viorel Platoș; Toma Bodeanu; Raia Melamed; ing. Mihail Mecu; Despinoiu Gh.; Sandu Chintuială, Gh. Simoiu; Nicolae Georgescu; Gh. Cojocar; Vladimir Economu; Julia Theoharie; Ferdinand Paraschivescu; Titus Stoika; Victoria Pîrnog; ing. Ilieodor Disiuc; Florica Victoria Ionescu; Ana Maria Martinov (n. Flumiani); Ion Traian Dunu; Grațiana Dorofte; Ortansa Ștefan Ileana Eminescu; prof. Hadrian Nicanor Krokos; dr. Ana Opreșan; presbitera Constanta Dumitrescu; Samiol Plivenbaum; Aneta Zell-Iepure; ing. Mihai Necu; Nadejda Discuteanu; Virgil Șerbănescu; Mihai Făgărășeanu, of. de cavalerie (r.) Mihai Gh. Hurdac; Palyanos Mihail; Ștefan Zisulescu; Elena Nisipescu; dr. Gh. Petcu; Ioan Hapsian; Sevasta Gavrilăscu la 88 de ani; dr. Napoleon Petru Chiose; dr. Cornelia Floarea Niculescu; Oancea Gh. Sandi Copăescu; Olga Nistor; Nichifor Selinschi; Florica Ciobanu; Ioan Bogdan; preotul Ion Cozma la 94 de ani; Andrei Cornea; Sașa Strumenshi; Ionel Rizoii; Nicu Vlăsceanu; Edgar Bălănescu; Ioanis Nicolaidis; Zetta Bothezat; preot Nicolae Buioc; ing. Mihai Andeescu

# le combat

Directeur : Mihai Korné

22/10/1984

NUMÉRO 25

## TARIF D'ABONNEMENT ANNUEL

En Francs Français :

FRANCE

EUROPE

FRF 200

FRF 250

Par avion :

AFRIQUE

AMÉRIQUE DU NORD

ISRAËL

AMÉRIQUE DU SUD

AUSTRALIE

FRF 300

FRF 300

FRF 300

FRF 350

FRF 350

En d'autres monnaies, le tarif est majoré des frais bancaires d'encaissement comme suit :

DEM 100 - CHF 90 - GBP 25

USD 45 ou équivalent

USD 45 ou CAD 53

SHEKEL 2560

USD 51 ou équivalent

DOLLAR AUSTRALIEN 60

125, Bureaux de la Colline - 92213 St-Cloud - France

Téléphone : (33-1) 602.29.29 - Téléc 270152F

Commission Paritaire N° 65481 - C.C.P. : 11 341 71 A Paris

## QU'EST-CE QUE L'OCCIDENT ATTEND DONC ?

Dans un article dédié aux «ambiguïtés de la diplomatie roumaine» et publié dans le Figaro daté du 12 octobre, Arielle Thedrel analyse les actions récentes des dirigeants communistes roumains, essayant d'obtenir que l'Allemagne occidentale signe, à l'occasion du voyage que Ceausescu devait y entreprendre, un communiqué commun avec la Roumanie, contre le déploiement des missiles américains.

La manoeuvre ayant échoué, et afin d'exprimer son mécontentement, Ceausescu a raccourci sa visite en R.F.A. L'article montre avec beaucoup de pertinence comment, pendant les derniers mois, Bucarest s'est aligné sur les positions soviétiques lors d'un nombre important de problèmes à l'égard desquels il exprimait habituellement des positions différentes sinon dans les faits du moins en paroles.

Probablement cela constitue une déception pour ceux parmi les Occidentaux qui croyaient que la Roumanie pourrait être détacher de l'emprise soviétique en faisant la cour aux dirigeants communistes de Bucarest.

Il est évident que le peuple roumain regarde vers l'Occident et qu'il espère qu'un jour ou l'autre il pourra se débarrasser du joug communiste imposé par les Soviétiques. Cela constitue toutefois une erreur de croire que les dirigeants communistes ne sont pas conscients que leur pouvoir n'est dû qu'au soutien soviétique. Ceausescu n'est pas Tito et ne le sera jamais. Il lui manque en effet même le soutien de cette minorité d'activistes sans scrupules, qui avaient permis à Tito, après que les armées soviétiques étaient entrées en Yougoslavie, de supprimer les forces opposantes qui avaient combattu contre les Allemands pendant des années sous la direction du Général Dragas Mihailovic, non-obstant le fait qu'elles ne bénéficiaient nullement des livraisons que les Occidentaux faisaient en masses à Tito.

Ceausescu ne peut en aucun cas rompre avec ceux des membres du Bureau Politique Soviétique qui l'ont soutenu comme ils ont soutenu son prédécesseur, Georghiu Dej, cependant qu'ils les utilisaient pour différentes actions en Europe et dans le Tiers Monde. Il ne bénéficie en effet pas d'un support populaire et manque de support même à l'intérieur du Parti Communiste Roumain, parti qui lui-même dispose d'encore moins de personnes prêtes à le soutenir, que tout autre parti communiste en Europe du Centre ou de l'Est (URSS).

Il est vraisemblable que la plupart des diplomates occidentaux se rendent compte que Ceausescu travaille pour les Soviétiques, même lorsqu'il donne l'impression d'agir comme «indépendant». Si toutefois ils continuent à maintenir vivante l'image de «l'indépendance de Ceausescu», cela est dû au fait qu'ils considèrent que, vraie ou fausse, cette image aide à affaiblir le monolithisme du bloc soviétique. En même temps l'Occident ne se

soucie pas beaucoup de l'impact que cette soit-disant indépendance peut avoir dans le Tiers Monde. C'est bien sur ce point là que nous estimons qu'ils ont tort.

Récemment, pendant la cession des Nations Unies, le Ministre des affaires étrangères de la Roumanie, a fait un pas important de plus pour essayer d'amener le «groupe des 77» Etats non-alignés et en voie de développement à se rassembler contre l'Occident. Il a déclaré : «Nous sommes en faveur d'une action commune des pays en voie de développement qui pourrait déterminer les pays développés, les compagnies et les banques internationales à adopter une attitude nouvelle, réaliste, et à éviter de la sorte que les pays développés, créateurs, imposent leurs propres conditions à chacun des pays débiteurs et isolés.» Il a également fait la proposition que les taux d'intérêts à payer pour la dette internationale existante actuellement et qui se monte à environ 800 milliards de dollars, soient réduits à 7 ou 8 % et que les intérêts pour les nouvelles dettes n'excèdent pas 5%. Ces deux chiffres sont bien inférieurs aux taux actuels pratiqués pour les emprunts à long ou à moyen terme, ce qui veut dire que le contribuable occidental, qui paye déjà des milliards de dollars sous forme d'aides dispensées chaque année, devrait y ajouter encore 20 à 30 milliards annuellement, somme qui constitue la différence entre les taux existants et les nouveaux taux préconisés par Bucarest.

La délégation roumaine a également suggéré que les «77» nomment une commission qui rédige les grandes lignes d'une position commune en vue de négociations avec les pays développés. Une fois que ce document sera terminé, la délégation a également suggéré que «les 77 non-alignés» et les pays en voie de développement se retrouvent à Bucarest pendant l'année 1985, lors d'une conférence de haut niveau, pour adopter une position commune en vue des négociations ultérieures avec les pays occidentaux développés.

Nous ne savons pas comment les choses vont évoluer et si cette initiative réussira, mais ne pouvons nous empêcher de penser que les dirigeants communistes de Roumanie ne se seraient jamais trouvés dans la situation où ils puissent inviter plus des deux tiers des pays membres de l'ONU, si l'Occident n'avait pas adopté pendant des années une position erronée à l'égard du régime communiste de Bucarest.

Si la conférence a lieu et que le document commun est adopté, nous devrons à ce moment là juger si ce document n'est pas la source d'inconvénients bien plus importants pour le monde libre que les avantages que la présence roumaine aux Jeux Olympiques de Los Angeles, ou quelques déclarations sans signification de la part des dirigeants communistes, n'ont pu lui apporter.

Il est certain qu'une telle initiative n'aurait pas pu avoir lieu si les gouvernements occidentaux n'avaient pas, pendant des années, réhaussé le standing international de la diplomatie communiste de Roumanie. S'ils

n'avaient pas sous-estimé l'impact que cette diplomatie pouvait avoir dans le Tiers Monde. S'ils n'avaient pas pris leur désir pour des réalités et que cela n'aurait pas déformé leur jugement.

Pour nous, Roumains, cette diplomatie est désastreuse dans la mesure où elle encourage le régime dans son attitude interne totalement dénuée de scrupules, du fait de ces «succès» internationaux.

## LE CONSEIL DE L'EUROPE

*Nous reproduisons une des interventions significatives faite lors du débat sur les Droits de l'Homme en Roumanie le 29/09/84.*

M.Bassinot (France). - Monsieur le Président, Mesdames, Messieurs, nous ne pouvons que constater à quel point l'image de la Roumanie a pu se dégrader en l'espace de quelques années. Ce constat est tristement banal. Les démocraties occidentales que nous représentons ne peuvent que s'en désoler. Les espoirs qu'avaient pu susciter les ouvertures diplomatiques de M.Ceausescu à la fin des années 60 se sont bien vite évanouis.

Au contraire, comme le note très justement le rapport fort documenté de notre collègue M.Blaauw, la Roumanie apparaît aujourd'hui comme l'un des plus répressifs et des plus fermés parmi les pays de l'Europe de l'Est, un de ceux où les droits de l'homme sont le plus souvent et le plus gravement enfreints.

Si l'actualité nous invite plutôt ou plus fréquemment à nous inquiéter du sort d'illustres dissidents soviétiques ou de la brutalité de la «normalisation» en Pologne, nous ne devons en aucun cas oublier que c'est quotidiennement que la Roumanie vit les conséquences d'une répression brutale de tous ce qui pourrait porter atteinte au monolithisme du pays et à sa domination par un homme.

On a peine, en effet, à imaginer comment celui qui fut l'un des plus courageux et des plus intelligents parmi les chefs de partis communistes d'Europe de l'Est, M.Ceausescu, a pu devenir cet extravagant despote, dont les décisions, parfois puériles, prôteraient à sourire si elles n'étaient lourdes de conséquences pour son peuple. Je pense en particulier à ses grandioses projets d'aménagement de Bucarest, aujourd'hui en voie de réalisation.

Toute voix libre est étouffée en Roumanie. Il suffit, pour s'en convaincre, de songer au traitement réservé aux dissidents, contraints à l'exil et parfois même menacés dans leur vie, comme l'écrivain Paul Goma. La lecture de la presse officielle roumaine est tristement instructive. Elle développe un culte de la personnalité qui n'a guère aujourd'hui d'équivalent dans le monde et qui touche aussi bien le chef de l'Etat roumain, sa femme et, accessoirement, d'autres membres de sa famille.

On est en droit de s'interroger. Comment en est-on arrivé à ce nouveau népotisme ? De fait, tout est sacrifié sinon à la grandeur et à l'unité, du moins à l'idée de la grandeur et à

l'unité du pays que se fait le chef de l'Etat. Au demeurant, ce dernier est de plus en plus discret sur la scène internationale. M. Ceausescu n'en est plus au temps des initiatives spectaculaires. Son pays - malgré quelques velléités d'indépendance, signalées à juste titre, dans le rapport de M. Blaauw, mais dont il ne faudrait pas surestimer la portée - est rentré dans le rang et il subit un des plus forts endettements des Etats d'Europe de l'Est.

A ce recul diplomatique, à cet échec économique, correspond un raidissement intérieur marqué par l'accroissement de la répression policière et d'intolérables atteintes à la vie privée, je pense en particulier au contrôle exercé sur les femmes enceintes, afin de lutter contre le recours à l'avortement.

A ce sombre tableau, il convient d'ajouter le sort réservé à ces nombreuses minorités nationales par un Etat hypercentralisé et gouverné par la volonté d'un seul. Les traités qui ont suivi la Première Guerre mondiale ont multiplié, en Europe, les situations de minorités et la Roumanie, à cet égard, en est l'un des exemples les plus flagrants. Il est évident que nous ne pouvons que condamner une politique qui tend à l'étouffement des divers particularismes.

Une telle politique n'est d'ailleurs pas liée du tout au caractère prétendument socialiste de l'Etat roumain. D'abord cet Etat est-il socialiste ? Le socialisme entretient avec le phénomène national des relations beaucoup plus subtiles que ne veulent le croire ses détracteurs. Il suffit, pour s'en convaincre, de regarder la situation toute différente de la Yougoslavie, si proche géographiquement de la Roumanie. Non, une telle politique est le fait d'un régime profondément totalitaire qui n'a de socialiste que le nom....

#### PARLEMENT EUROPEEN

M.G. Pordea, nouvellement élu au Parlement Européen comme député français sur la liste du Front National, conduite par Mr Jean-Marie Le Pen, vient d'intenter un procès en diffamation à Mme Agathe Logeart et au quotidien Le Matin de Paris pour un article intitulé « L'étrange No. 4 de la liste Le Pen » et publié le 16 juin 1984.

Nous regrettons que la carrière politique européenne d'une personne originaire de Roumanie, commence en Occident par un procès, même si c'est elle qui en prend l'initiative. Le Groupe de Paris, dont le signataire de ces lignes fait partie, avait en effet demandé aux partis politiques non-communistes d'Occident de faire figurer sur leurs listes en bonne position pour être élus des personnes originaires de l'Europe du Centre et de l'Est (URSS) afin d'exprimer l'idée que l'Europe ne se limite pas au Dix Etats qui la composent actuellement et témoigner ainsi aux 450 millions d'Européens de l'Est de la Baltique et de l'Adriatique, la solidarité de l'Occident. Rares sont les partis politiques qui ont suivi cette suggestion et nous ne pouvons que le regretter. Il est certain que des procès en diffamation, gagnés ou perdus ne sont pas de nature à les encourager pour l'avenir.

Bien entendu Mr Pordea a le droit de défendre son honneur et sur ce point il appartient au Tribunal de se prononcer. Nous tenons toutefois à éclaircir certains points qui nous ont surpris. Dans la tribune libre qu'il a publiée en mai 1984 dans un périodique en langue roumaine, de New York, en réponse à un article qui mettait en cause sa conduite passée, M. Pordea écrivait entre autres :

« Les relations des exilés avec le gouvernement de leur pays, relations de contrôle et non pas, bien entendu, d'encensement inepte, représentent justement le contraire de la collaboration, l'opposition ne collabore pas à l'oeuvre du gouvernement, elle la censure. Ces relations ne veulent donc pas signifier approbation, mais au contraire, sont basées sur le vrai sens de la responsabilité nationale, une critique sévère et lorsque cela est nécessaire lui demander des comptes (au gouvernement n.r.). »

Etant donné que la situation dans l'Est Européen, se résume à l'impasse bien connu, les plaintes toujours renouvelées adressées aux « autorités compétentes » par les dissidents, ainsi que les dénonciations par eux d'exactions de notoriété publique, peuvent avoir tout au plus une fonction esthétique, mais non pas celle de l'efficacité que le Peuple Roumain serait en droit d'attendre. Les protestations idylliques des exilés étaient valables dans une certaine mesure pendant les années 1950, mais non pas 40 ans après l'occupation soviétique, dans une Europe Orientale pour la libération de laquelle l'Occident n'est pas disposé à intervenir, fait suffisamment connu. »

Certes M. Pordea n'a jamais été un dissident car ne sont dissidents que ceux qui s'opposent au régime dans le pays même. Ce n'est pas son cas puisqu'il a été diplomate nommé au poste à La Haye pendant les dernières années de la monarchie, du temps où le parti communiste détenait déjà le pouvoir. Il a quitté son poste après l'abdication du roi Michel comme beaucoup de ses collègues. Le sort de ceux qui sont rentrés en Roumanie a été souvent terrible comme celui du ministre Stoica, son chef à La Haye.

Nous aussi pensons que les réclamations des dissidents ne suffisent guère et qu'il faut mener une action politique. Cependant, le « contrôle » préconisé n'est certainement pas très efficace. En outre, il n'y a pas d'opposition dans un régime totalitaire, il y a une résistance contre le régime. Nous retiendons plutôt la critique sévère, voir, « demander des comptes », surtout dans le cas de la Roumanie, où misère et répression dépassent ce qui existe dans les autres Etats communistes.

Sauf erreur de notre part, si M. Pordea donne de bons conseils, nous n'avons pas connaissance des actions qu'il aurait menées dans ce sens. Pourtant, M. Pordea a beaucoup publié, il a fait des propositions sur le fédéralisme européen, il a combattu les positions hongroises sur la Transylvanie mais non pas les méfaits des dirigeants de Bucarest. Or, si ce ne sont pas les réfugiés politiques qui luttent contre l'oppression dans leur pays, qui donc le fera ? Si ce ne sont pas les Roumains qui dénoncent les abus et les crimes perpétrés en Roumanie, qui donc le fera ?

Certes, M. Pordea n'était pas obligé de prendre une part active à la lutte que l'exil roumain a mené et mène contre le régime de Bucarest. Il existe, en effet, différentes tendances dans cet exil et M. Pordea peut vouloir se tenir à l'écart. Par contre, il y a des cas où les différentes tendances sont d'accord. Ce fut lors de la défense de l'Eglise Orthodoxe Roumaine de Paris, dont la Patriarchie de Bucarest a voulu prendre le contrôle. Des procès ont eu lieu qui ont duré des années et les Roumains réfugiés se sont unis pour empêcher cette main-mise. Ils ont gagné. Aussi est-ce avec étonnement que l'on a vu le nom de M. Pordea figurer quelques années plus tard comme signataire de deux articles dans la publication « Vestitorul » édité par ceux qui dépendent de la Patriarchie de Bucarest. En effet, aucun des opposants au régime communiste de Bucarest ne cherche sa place parmi les collaborateurs de cette revue où signent des personnes chargées par le gouvernement de Bucarest de diriger la propagande auprès des réfugiés, tels Virgil Cândea. De toutes manières, ce n'est pas dans ce genre de publications que l'on censure le régime.

Premier député originaire de Roumanie élu au Parlement Européen, il faut souhaiter que M. Pordea vaincre le pessimisme qu'il exprimait dans sa tribune libre du mois de mai et renoncera également à reprendre à son compte les thèmes des dirigeants de Bucarest, tel celui de leur soi-disant politique d'indépendance à l'égard de Moscou. Depuis vingt ans que cette politique a été initiée par Gheorgiu-Dej, l'intégration de la Roumanie au COMECON n'a fait que s'accroître.

Ce n'est pas non plus en opposant Roumains et Hongrois, comme le conseillent

habilement les agents de Bucarest et de Budapest, que l'on oeuvre pour l'unité de l'Europe. Enfin, un parlementaire européen surtout lorsqu'il est originaire de l'Europe Centre ou de l'Est (URSS), ne saurait rester sourd aux plaintes, même si elles sont toujours renouvelées, de ceux qui y vivent. Après tout, un élu est le porte-parole du peuple et non pas des gouvernements qui l'oppriment.

Michel Korn

#### CHINE

Lors de la visite qu'il a fait à Pékin, le chancelier Ouest-allemand Helmut Kohl s'est entretenu avec Deng Xiaoping, le dirigeant chinois, qui lui a dit que l'unification de l'Europe et sa force ont réduit le danger d'une guerre mondiale qui ne paraît plus inévitable.

A première vue, cela constitue une bonne nouvelle, aussi bien pour l'Europe que pour la paix dans le monde. Nous ne pouvons toutefois nous empêcher d'avoir des arrière-pensées lorsque nous savons que des négociations soviéto-chinoises devaient commencer le 18 octobre.

Lorsque les relations avec Moscou étaient mauvaises, les Chinois ont commencé à montrer favorables à l'idée d'une Europe forte, qui pourrait faire contre-poids à l'Union Soviétique et l'empêcher de s'engager dans une action militaire possible contre la Chine. A l'époque, les Chinois insistaient sur le danger d'une guerre mondiale, ce qui voulait dire indirectement que l'Occident devait accroître son effort militaire. Venant de la part d'un Etat communiste, une telle optique pouvait être rejetée par tout ceux qui rendent habituellement responsables les revanchards occidentaux de la course aux armements.

Lorsque Deng Xiaoping déclare maintenant que l'Europe est forte et qu'elle a réduit le danger d'une guerre mondiale, il apparaît comme étant trop optimiste. Nous aussi, nous sommes d'accord que le processus de l'unification européenne est en bonne voie et nous sommes convaincus que nonobstant les querelles continues entre les Etats membres de la Communauté européenne, ce processus continuera. Toutefois, au stade actuel, l'Europe occidentale n'est pas en mesure d'arrêter par ses propres forces les troupes du Pacte de Varsovie.

Est-ce que cette déclaration voulait prouver la bonne volonté chinoise à l'égard des Soviétiques, ou bien est-ce qu'elle allait plus loin, soutenant le point de vue soviétique sur le problème du désarmement nucléaire ?

Le désarmement nucléaire donnerait un avantage considérable aux Chinois. Avec une population de près de 1 milliard d'habitants, la Chine est certainement le pays au monde qui peut aligner le plus grand nombre de soldats. Elle reste toutefois bien loin en arrière sur le plan des armes nucléaires et sur celui de l'armement conventionnel ultra-moderne. C'est pour cette raison que la Chine se prononce en faveur du désarmement. Les Chinois auraient probablement un avantage encore bien plus grand si les lances, les boucliers et les flèches étaient les seules armes autorisées.

Cela n'est pas le cas du Monde libre, nonobstant une tradition d'archers d'élite qui remonte à Robin des Bois et à Guillaume Tell.

Quoique les Soviétiques n'aient pas le même avantage en ce qui concerne le nombre des soldats, ils ont un armement conventionnel qui dépasse de beaucoup ce que l'Europe occidentale et les Etats-Unis peuvent leur opposer dans l'immédiat. Le jour où la technologie permettra à la défense conventionnelle occidentale d'égaler celles des forces du Pacte de Varsovie, il sera possible de reconsidérer le désarmement nucléaire.

Entre temps, les gouvernements occidentaux doivent rester attentifs à toute déclaration apaisante d'où qu'elle vienne, de Chine ou d'ailleurs.